

בבית המשפט העליון

רע"א 5403/23

לפני: כבוד השופט ח'י כבוב

המבקשת: תור וגיל בע"מ

נגד

המשיבה: מדינת ישראל- אגף המכס והמע"מ

בקשת רשות ערעור על החלטת בית המשפט המחוזי בירושלים בתיקי ע"מ 19-06-59604 ע"מ 21-01-10757 ו-ע"מ 19-05-55783 שניתנה ביום 15.5.2023 על ידי כבוד השופט א' דורות

בשם המבקשת: עו"ד יפעת דוד

החלטה

זוהי בקשה למתן רשות לערער על החלטת בית המשפט המחוזי בירושלים (כבוד השופט א' דורות) בע"מ 19-06-59604 ע"מ 21-01-10757 ו-ע"מ 19-05-55783 מיום 15.05.2023, בגדרה נדחתה בקשת המבקשת לסילוק על הסף של כתב התשובה שהוגש מטעם המשיבה מחמת קיומו של השתק פלוגתא.

רקע לבקשה

1. כעולה מכתב הבקשה ומנספחיה, המבקשת הייתה רשומה אצל המשיבה כ'עוסק מורשה', ובשנת 2016 החליט הממונה על המע"מ בירושלים מטעם המשיבה על ביטול רישומה של המבקשת כאמור; זאת לאור ממצאים לפיהם המבקשת לא מבצעת עסקאות כמשמעותן בחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975 (להלן: חוק מע"מ); מחמת קיומו של יסוד סביר לחשש כי המבקשת עוסקת בפעילות שאינה חוקית; ועוד. ביום 29.09.2016 הגישה המבקשת הודעת ערעור ביחס להחלטה לבטל את רישומה כעוסק מורשה, בגדרי ע"ש 16-09-70474 (להלן: ההליך הראשון) שהתנהל בפני אותו המותב (השופט א' דורות).

ביום 31.05.2018, הגישו הצדדים לבית המשפט הודעה על הסדר פשרה בהליך הראשון, לפיו ערעור המבקשת יתקבל במובן זה שבית המשפט "יורה על ביטול החלטת המשיב[ה] בדבר ביטול רישומה של [המבקשת] במרשם המע"מ, באופן כזה שרישומה של [המבקשת] כעוסק לעניין חוק מע"מ יחודש באופן מיידי; נציג [המבקשת] יוכל לבוא ולצלם את מסמכי הנח"ש שתפוסים אצל המשיב[ה] וזאת על חשבון המשיב[ה]". כן צוין בהסדר הפשרה, כי "מאחר ולטענת המשיב[ה], הוצאה [למבקשת] שומה (בשלב ראשון) אותה היא טרם קיבלה והיא נמסרה במועד זה (31.5.18) במייל לב"כ [המבקשת], הרי שמוסכם כי תעמוד [למבקשת] הזכות להגיש השגה על השומה בתוך 30 יום [...]". להסדר הפשרה ניתן תוקף של פסק דיין.

2. ביום 12.09.2018, הגישה המבקשת השגה על השומה האמורה שהוצאה לפי מיטב השפיטה' ובגדרה היא חויבה בתשלום בסך כולל של 7,632,283 ש"ח בגין דיווחיה בתקופה שבין חודש יוני 2015 לחודש מארס 2016, בטענה כי יש להכיר במלוא התשומות שדווחו על-ידיה – אך השגה זו נדחתה. על יסוד דחייה זו, הוגש ערעור המבקשת לבית משפט קמא, בגדרו ניתנה ההחלטה מושא הבקשה שלפניי.

3. בכתב התשובה מטעמה טענה המשיבה כי החשבוניות המפורטות בשומה הן מזויפות ואינן משקפות עסקאות אמת; כי ישנו רישום פיקטיבי של בעלים; וכי נכון לשנת 2016 קיימות יתרות ספקים פתוחות בסך של כ-36,000,000 ש"ח.

4. ביום 02.01.2022, בחלוף למעלה משנתיים ולאחר הגשת תצהירי עדות ראשית, הגישה המבקשת בקשה לסילוק על הסף של תשובת המשיבה לערעור "בשל מעשה בית דין, וכפועל יוצא [עתרה] [ל]קבלת הערעור". זאת, משום שלטענתה, טענות ההגנה של המשיבה בכתב התשובה לערעור, זהות לטענות שהוכרעו בהליך הראשון, כך שמתקיים השתק פלוגתא.

5. בהחלטתו מיום 15.05.2023, דחה בית משפט קמא את הבקשה. בהחלטתו, התייחס בית משפט קמא לארבעת התנאים הנדרשים לצורך הוכחת טענת השתק פלוגתא: (א) זהות בין הפלוגתא שהוכרעה בפסק הדין הקודם לבין זו העומדת לדיון במקרה הנדון; (ב) קביעת ממצא פוזיטיבי באותה פלוגתא במסגרת פסק הדין הקודם; (ג) ההכרעה בפלוגתא הייתה חיונית לתוצאה הסופית שנקבעה בהתדיינות הקודמת; (ד) זהות בעלי הדין.

ביישומם של התנאים על המקרה דנן, נקבע, כי אמנם בענייננו ישנה זהות בין בעלי הדין, ומדובר בפלוגתא זהה שנידונה בהליך הראשון ובעניין דנא, אולם לא נקבע ממצא פוזיטיבי באותה הפלוגתא במסגרת פסק הדין הקודם, כאשר "מסקנה זו קשורה

בקשר הדוק לעובדה כי מדובר בפסק דין שאישר ונתן תוקף להסכם פשרה". אשר לחיוניות ההכרעה בפלוגתא לתוצאה הסופית, צוין, כי שיקול מרכזי שהוביל את המשיבה להסכים לקבלת הערעור בהליך הראשון נגע לכך שנפגעה, לכאורה, זכות הטיעון של המבקשת. כמו כן, עמד בית המשפט המחוזי על הקושי הקיים במועד הגשת הבקשה לסילוק על הסף, שעה שזו הוגשה לאחר למעלה משנתיים ממועד הגשת כתב התשובה וכשההליך נמצא בשלב מתקדם.

6. המבקשת לא השלימה עם החלטה זו, ומכאן הבקשה שלפניי בגדרה נטען כי בית משפט קמא שגה בקבעו כי לא מתקיימים שניים מארבעת התנאים לקיומו של השתק פלוגתא. בתוך כך נטען, כי על אף העובדה שפסק הדין בהליך הראשון נתן תוקף להסכמות הצדדים, הוא ניתן לאחר ניהול הליך מלא, כך שקבלת הערעור בהליך הראשון מהווה הכרעה מפורשת בפלוגתאות בבסיס הערעור. בהקשר זה נטען גם כי אלמלא הסכימה המשיבה לכך שהמבקשת הינה 'עסק', כמשמעו של המונח בחוק מע"מ, הרי שלא הייתה מסכימה כי הערעור יתקבל באופן שרישומה כעוסק מורשה יחודש, כך שהכרע זו הייתה חיונית לתוצאה הסופית. כמו כן, נטען כי שגה בית משפט קמא בקביעותו בדבר מועד העלאת הטענה לסילוק על הסף, שכן, ניתן להעלות טענה של מעשה בית דין בכל עת.

דיון והכרעה

7. לאחר עיון בבקשה ונספחיה ולאחר שעיינתי בתיק בית המשפט בהליך הראשון, הגעתי למסקנה כי דינה להידחות.

8. ככלל, השגות על החלטות ביניים של הערכאה הדיונית נכון להן להתברר במסגרת הערעור על פסק הדין, וזאת למעט במקרים חריגים, שבהם הדבר עשוי להסב נזק בלתי הפיך לצדדים או לניהול הליך מיותר או שגוי, מה שאין כן במקרה שלפנינו (ראו: סעיף 41(ב) לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984). לא זו אף זו, כידוע, התערבותה של ערכאת הערעור בהחלטת הערכאה הדיונית הדוחה בקשה לסילוק על הסף תיעשה במקרים חריגים בלבד, כאשר מתקיים חשש ממשי לניהול הליך סרק, או שנפלה טעות מהותית בהחלטת הערכאה הדיונית (ראו, מיני רבים: רע"א 6853/18 ישראל נ' מריליוס, פסקה 11 (17.02.2019); רע"א 8270/21 מוהנא נ' טוליאמן, פסקה 10 (12.12.2021)).

9. בניגוד לנטען, החלטת המותב בתיק דנן, אשר ישב בדין בהליך הראשון, מנומקת כדבעי ונדרשה להסדר הפשרה שלו ניתן תוקף של פסק דין. לא מצאתי כי נפלה בהחלטה משום טעות מהותית וגלויה המצדיקה מתן רשות ערעור, שהיא, כאמור, חריג לכלל.

10. הבקשה נדחית אפוא. המבקשת תישא בהוצאות לטובת אוצר המדינה בסך של 5,000 ש"ח.

ניתנה היום, כ' באב התשפ"ג (7.8.2023).

שׁוֹפֵט